

Підстригач Ярослав Степанович

25.05.1928, с. Самостріли Межиріцького району Волинської області
(зараз Корецький район Рівненської області) — 28.05.1990,
Львів

Учений-механік, основоположник теоретичного моделювання в механіці деформованих середовищ з урахуванням їх структури, взаємозв'язку процесів механічної та немеханічної природи. Академік Національної академії наук України (1972), заслужений діяч науки УРСР (1979), лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1975).

Після закінчення в 1946 році середньої школи Я. С. Підстригач вступив до Львівського державного університету ім. І. Франка на фізико-математичний факультет, а в 1951 році – до аспірантури при Інституті машинознавства і автоматики АН України (з 1964 року – Фізико-механічний інститут АН України). У 1954 році він захищає дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук, а в 1969 році – докторську дисертацію. У 1969 році йому присвоєне вчене звання професора, обрано членом-кореспондентом АН України. У 1972 році його обрано дійсним членом АН України та призначено головою Західного наукового центру АН України. У 1975 році йому присуджено Державну премію України за розробку і впровадження у практику оптимальних режимів зонального відпуску зварних швів конструкцій оболонкового типу. За цикл праць "Математичні основи термомеханіки" в 1977 році йому присуджено премію ім. М. Крилова АН України. З 1978 року академік АН України Підстригач Я. С. – директор Інституту прикладних проблем механіки і математики АН України. У 1979 році йому присуджене почесне звання "Заслужений діяч науки України".

Академік АН України Ярослав Степанович Підстригач – видатний вчений-механік, основоположник теоретичного моделювання в механіці деформованих середовищ з урахуванням їх структури, взаємозв'язку процесів механічної і немеханічної природи. При цьому особливого значення він надавав ролі класичних і сучасних галузей математики, настійно необхідних при побудові математичних моделей для врахування і поєднання в цих моделях останніх досягнень механіки суцільних середовищ, нерівноважної термодинаміки, фізики й хімії конденсованих станів, електродинаміки та інших споріднених галузей.

З 1972 р. Я. С. Підстригач – член Президії АН України, голова Західного наукового центру АН України. Він був членом Національного комітету СРСР з теоретичної і прикладної механіки, членом бюро наукової ради з проблеми "Механіка деформованого твердого тіла" при Президії АН України. Велику науково-організаційну роботу Я. С. Підстригач проводив як голова секції наукової ради АН України з проблеми біосфери при Західному науковому центрі АН України, голова філіалу наукової ради АН України з проблеми "Кібернетика", член міжвідомчої наукової ради з проблем науково-технічного та соціально-економічного прогнозування при Президії АН України і Держплані України, голова наукової секції математики і механіки та колеґії Львівського науково-виробничого приладобудівного комплексу. Він був членом редколегії низки наукових журналів, відповідальним редактором республіканського міжвідомчого збірника "Математичні методи і фізико-механічні поля". Як видатний стратег академік Я. С. Підстригач розумів, що для вирішення актуальних проблем народного господарства потрібні висококваліфіковані кадри. Багато зусиль та енергії віддавав він удосконаленню у регіоні всіх ланок системи підготовки спеціалістів, наукових, науково-педагогічних працівників – середньої, вищої школи, науково-дослідних установ і підприємств. Плідну наукову та науково-організаційну роботу він успішно поєднував з педагогічною діяльністю. Понад 25 років викладав у Львівському університеті ім. Івана Франка, завідував створеною в університеті за його ініціативою на базі Інституту прикладних проблем механіки і математики АН України кафедрою математичного моделювання. Серед учнів Ярослава Степановича Підстригача – понад 50 докторів і кандидатів наук. Наукова спадщина вченого – це невичерпне джерело сміливих ідей, основоположних досліджень, опублікованих у понад 300 роботах, зокрема – у 14 монографіях.

<http://www.nbu.gov.ua/people/pidstrygach.html>